

neksi tuli Helsingin Kokoomuksen Vaaliliitosta toimitt. Aarne Taussi (24.2. 171 §).

Samaten merkittiin tiedoksi, että vt Jouko Loikkanen ja valtuuston varajäsenet Olavi Hertteli ja Jouni Veinio ovat muuttaneet kaupungin alueen ulkopuolelle ja siten menettäneet vaalikelpoisuutensa (7.4. 241 §, 15.12. 767 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Saukkosen, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Londenin (13.1. 2 §).

Valtuustolla oli kertomusvuonna 23 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykälämäärä oli 797.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kunnallislain eräiden säännösten muuttamista koskevassa vt Mäkinen-Ollisen ym. aloitteessa mainittiin, että kunnallislain 38 §:n mukaan ei varajäsentä kutsuta valtuutetun sijaan, jos tämä on estyneenä vähemmän kuin kuukauden ajan. Tällöin valtuusto joissakin tapauksissa saattaa toimia melkoisen vajaalukuisena, mikä tilanne ei ole asianmukainen. Tästä syystä aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kääntymään Kaupunkiliiton puoleen, jotta sen toimesta tutkittaisiin, onko aiheellista ehdottaa kunnallislain niitä säännöksiä muutettaviksi, jotka koskevat kunnanvaltuutetun tilapäistä estyneisyyttä ottamasta osaa valtuusten työhön sekä varajäsenen kutsumista estyneen sijaan. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan kunnallislain kokonaisuudistusta valmisteleavassa, kansliapääll. Arno Hannuksen puheenjohtamana toimivassa kunnallishallintokomiteassa oli muun ohella ollut käsiteltävänä kunnallislain 38 §:n säännösten muuttaminen. Komitean mietinnön luonnos oli tarkoitus saada valmiiksi lähiaikoina ja komitea ottaisi kantaa myös aloitteesta tehtyyn ehdotukseen. Koska siinä tarkoitettun lainmuutoksen aikaansaaminen oli parhaillaan vireillä em. valtion elimessä, ei esityksen tekeminen Kaupunkiliitolle kaupunginhallituksen mielestä ollut tarpeen. Valtuusto

katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.5. 318 §).

Kyselytuntia koskevien määräysten sisällyttämisestä valtuuston työjärjestykseen tekivät vt Ehrnrooth ym. 15.1.1969 aloitteen. Ehdotuksen tarkoituksena oli antaa valtuutetuille paremmat mahdollisuudet seurata ja valvoa kaupungin hallintoa. Toteutettuna se merkitsi sitä, että kaupungin korkeimmilta virkamiehiltä, kaupunginjohtajalta ja apulaiskaupunginjohtajilta saataisiin julkisuudessa tietoja joustavasti, tehokkaasti ja nopeasti. Valtuutettujen kyselyjärjestelmän tarve ei tule tyydytetyksi välikysymyksen tekemisen mahdollisuudella ja aloiteoikeudella, koska niiden tarkoituksena ei ole tiedon saaminen, eikä aloitejärjestelmä parhaimmassakaan tapauksessa korvaa kyselytuntia valtuuston kokouksissa. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus valmistelisi valtuustolle ehdotuksen sellaiseksi muutokseksi työjärjestykseen, että ns. kyselytunti otettaisiin käyttöön.

Kaupunginhallitus oli pyytänyt aloitteesta Kaupunkiliiton lausunnon, joka oli saatu 31.12.1970. Lausunnossa todettiin mm., että kunnallislain ja osaksi valtuuston työjärjestyksen määräyksissä on pyritty ottamaan huomioon, että valtuutetuille suodaan ja järjestetään mahdollisuudet kaupunginhallituksen sekä lautakuntien ja niiden alaisten viranhaltijain toiminnan valvomiseen. Samoin tulee heidän käytettävissään olla rat-

1. Kaupunginvaltuusto

kaisujen tekemistä ja kaupunginhallinnon valvontaa varten tarvittavat tiedot. Kunnallislaki sisältää mm. määräyksen (55 §), mikä velvoittaa kaupunginjohtajan ja muutkin kaupunginhallituksen jäsenet antamaan pyydettyjä tietoja valtuuston kokouksissa. Lisäksi saavat valtuutetut kunnan toimintaa koskevia tietoja valtuuston esityslistojen ohella mm. kunnalliskertomuksesta sekä tilintarkastajien ja kiinteän sekä irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomuksista. Lisäksi valtuutetuilla on oikeus saada kunnan viranomaisilta asiakirjoja nähtävikseen sekä tietoja, joita he pitävät tarpeellisina. Kysymys- ja tiedustelu-oikeutta koskevaa asiaa käsiteltiin Kaupunkiliiton v. 1967 julkaisemaa valtuuston työjärjestyksen uutta mallia käsiteltäessä. Tällöin ei pidetty tarpeellisena ottaa malliin määräystä sellaisesta kyselyoikeudesta, joka vastaisi valtiopäiväjärjestyksen 37a §:n mukaista järjestelyä.

Tukholman kaupunginvaltuuston v. 1958 hyväksytyyn työjärjestykseen sisällytettiin lähinnä kunnallispoliittisia tarkoituspäriä koskevien välikysymysten lisäksi määräys kysymysten (enkel fråga) esittämisestä. Tällainen kysymys otetaan Tukholmassa valtuuston esityslistaan ja valtuusto päättää tapaus tapaukselta, myönnetäänkö valtuutetulle oikeus kysymyksen esittämiseen. Puheenvuoron saavat käyttää vain kysymyksen tehnyt valtuutettu ja ao. kaupunginjohtaja. Vaikka kyselyjen esittäminen olikin asetettu rajoitusten alaiseksi, käytti Tukholman kaupunginvaltuusto v. 1967 yli 40 % ajastaan näistä kyselyistä johtuviin väittelyihin.

Kaupunkiliiton toimisto piti aloitteessa esitetyn kyselyjärjestelmän omaksumista lailisuuden kannalta kyseenalaisena. Järjestelmän käyttöönotto saattaisi lisäksi osoittautua käytännössä epätarkoituksenmukaiseksi ja vaarantaa valtuuston työrauhaa. Koska asia tulee esille valmisteilla olevan kunnallislain kokonaisuudistuksen yhteydessä, Kaupunkiliiton toimiston mielestä ei ainakaan tässä vaiheessa olisi aiheellista ottaa kaupun-

ginvaltuuston työjärjestykseen aloitteessa tarkoitettuja määräyksiä kyselytunnista.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan on valtuutetuille mm. pyritty järjestämään heidän toivomuksestaan ja kaupunginhallituksen aloitteesta entistä enemmän yleisiä tiedotustilaisuuksia ja tutustumiskäyntejä, joiden yhteydessä valtuutetuilla on mahdollisuus saada yksityiskohtaisia tietoja ja selvityksiä. Kaupunginhallituksen v. 1967 asettama luottamusmiehistä kokoonpantu valtuustoaloitteiden käsittelyn rationalisointikomitea oli yksimielisesti päätenyt siihen, ettei Tukholmassa käytännössä oleva menettely ollut Helsingin olosuhteissa tarkoituksenmukainen. Kaupunginhallituksen mielestä olisi syytä odottaa siksi, kunnes kunnallislainsäädäntö koko maan osalta olisi uudistettu ja se ehdotti, että lausunnot katsottaisiin riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta, mutta kaupunginvaltuusto päätti edellyttää, että kaupunginhallitus asettaa luottamusmiehistä kokoonpannun toimikunnan tutkimaan mahdollisuuksia ns. kyselytunnin käyttöön ottamiseksi valtuuston kokouksissa (10.2. 124 §).

Kaupunginvaltuuston kokouksissa tehtyjen ponsiehdotusten monistamisesta tekivät vt Holkeri ym. seuraavan aloitteen: »Sen johdosta, että kaupunginvaltuustossa suoritettavissa ponsiäänestyksissä on esiintynyt sekaannusta ponsiesitysten yksityiskohtaisesta sisällöstä, ehdotamme, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin tehtyjen ponsiesitysten saattamiseksi monistettuina valtuutettujen käyttöön ennen suoritettavia äänestyksiä.» Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettua menettelyä on jo usean vuoden ajan noudatettu talousarvion käsittelyn yhteydessä tehtyjen ponsiehdotusten osalta. Valtuutettujen niin halutessa voitaisiin sama menettely ottaa käyttöön valtuuston muissakin kokouksissa. Ponsiehdotukset tehdään kuitenkin varsin usein kulloinkin esillä olevasta asiasta käytävän keskustelun kuluessa siten, että ennen äänes-

tyesityksen tekemistä joudutaan odottamaan ehdotuksen kääntämistä ruotsin kielelle. Jos ponsiehdotukset lisäksi aina monistettaisiin suomen- ja ruotsinkielisinä, hidastaisi se nykyisestäään asioiden käsittelyä ja pidentäisi valtuuston kokouksia. Kaupunginhallitus ehdotti, että lausunto katsottaisiin riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta, mutta valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ryhtymään toimenpiteisiin valtuuston kokouksissa tehtyjen, kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeavien muutos- ja ponsiehdotusten saattamiseksi, silloin kun se on mahdollista, monistettuina valtuutettujen käyttöön ennen suoritettavia äänestyksiä (27.10. 667 §).

Valtuuston esityslistojen jakamisesta kaikille varavaltuutetuille 26.5.1971 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Kalliala ym., että kiinnostus ja tietämys kunnalliselämää kohtaan lisääntyisi varmasti huomattavasti, jos myös kaikki valtuuston varajäseniksi valitut saisivat kokousten esityslistat. Tämän vuoksi nämä liberaalisen kansanpuolueen valtuustoryhmän jäsenet ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että kaikki valtuuston varajäsenet saisivat valtuuston kokousten esityslistat kuten valtuuston varsinaisetkin jäsenet. Kaupunginhallitus totesi, että valtuutetuille jaettavat valtuuston esityslistat valmistuvat valtuuston kokousta edeltävän viikon perjantaina aamupäivällä ja jaetaan päivän kuluessa valtuutetuille kotiin. Samassa yhteydessä ei ole mahdollista toimittaa esityslistoja varavaltuutetuille. Mikäli valtuusto niin haluaa, voitaisiin esityslistat postittaa varavaltuutetuille samana päivänä, jolloin he todennäköisesti saisivat ne lauantaina. Kaupunginvaltuusto päätti, että esityslistat lähetetään varavaltuutetuille postitse (27.10. 666 §).

Keskeneräiset aloitteet. Vuoden 1971 alkaessa oli käsittelemättä 151 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen ao. selostuk-

sessä mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty. Kaupunginhallitus katsoi, että nyt laadittuun luetteloon sisältyvät muutamat aloitteet voitaisiin katsoa käsitellyiksi. Tämä merkitsisi mainittujen aloitteiden osalta niiden virallista poistamista diaarista ja jättämistä pois seuraavasta rästitluettelosta, mutta ei aloitteisiin sisältyvien ehdotusten mitätöimistä, koska ne todellisuudessa tulevat harkittaviksi lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten valmistellessa esityksiään näistä kysymyksistä. Kaupunginhallitus oli lisännyt omat perustelunsa niiden aloitteiden kohdalle, jotka sen mielestä voitaisiin nyt katsoa tulleen käsitellyiksi. Kaupunginhallituksen esityksestä kaupunginvaltuusto katsoi luettelossa mainittujen aloitteiden 1, 2, 4, 7, 9, 11—13, 15, 27—31, 33, 34, 36—38, 40, 41, 43—47, 49, 53, 55, 57—62, 64—66, 70, 71, 74, 81, 84, 85, 89—91, 95—97, 111, 116—119, 121, 128, 131, 137, 138, 140, 146, 147, 151 tulleen lopullisesti käsitellyiksi sekä merkitsi luettelon muilta osin tiedoksi (24.2. 164 §).

Pysyväisluonteisten toimikuntien asettamista ja kaupungin edustajien valitsemista koskevan tutkimuksen suorittamisesta tekivät vt Holkeri ym. 29.1.1969 aloitteen, jossa he esittivät, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta tutkimaan, missä määrin kaupungille olisi välttämätöntä saada kunnallislakia erityisesti Helsingin kaupunkia koskevalta osalta siten muutetuksi, että kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus voisivat asettaa erityistehtäviä hoitamaan pysyviä erillistoimikuntia ja että tällaisiin toimikuntiin samoin kuin kaupungin edustajiksi kuntainliittojen luottamustoimiin voitaisiin valita pätevää asiantuntemusta edustavia sellaisiakin kaupungin viranhaltijoita, joiden valitsemisen nykyinen kunnallislaki estää, ja että tutkimuksen tulokset saatettaisiin valtion asettaman kunnallishallintoa tutkivan komitean käyttöön.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto

1. Kaupunginvaltuusto

mainitsi aloitteen johdosta, että kunnallisvaltuuston ja -hallituksen sekä lauta- ja johtokuntien ohella kunnassa voi kunnallislain mukaan olla 1) valtuuston asettamia valiokuntia (45 §), 2) kunnallishallituksen jaostoja (11 §), 3) lautakuntien osastoja ja jaostoja (11 §) sekä 4) kunnallishallituksen asettamia toimikuntia (96 §). Kunnallishallitus voi asettaa tilapäisten tehtävien hoitamista varten toimikuntia ja määrätä niiden valtuudet. Kysymykseen ei siis voi tulla tehtävä, joka luonteeltaan on selvästi pysyvä. Toimikunnan jäseninä voivat olla muutkin kuin kunnallishallituksen jäsenet ja siten myös esim. viranhaltijat.

Kunnallislain 11 §:n mukaan valtuuston päätösvaltaa voidaan eräin poikkeuksin ohjetai johtosäännössä siirtää kunnallishallitukselle tai lautakunnalle. Vähemmän tärkeitä asioita voidaan lisäksi antaa kunnallishallituksen tai lautakunnan osaston taikka jaoston, kunnallishallituksen tahi lautakunnan puheenjohtajan, jäsenen tai viranhaltijan ratkaistavaksi. Helsingissä on kunnallislain 96 §:n mukaisiksi katsottavia toimikuntia n. 20. Suurin osa näistä täyttää kunnallisaikaisilla toimikunnilla asetetut vaatimukset. Tämä koskee niin toimikuntien perustamistapaa, tehtävien tilapäisyyttä kuin myös valtuuksien laajuutta. Eräissä yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin katsoa, että toimikuntien tehtävien tilapäisyys ja ratkaisuvallan laajuus jäävät jossakin määrin tulkinnanvaraisiksi. Tällaisia ovat esim. rakennustoimikunnat, jotka joutuvat käyttämään myös todellista ratkaisuvallaa. Tilanne hoidetaan käytännössä siten, että valtuusto myöntää ao. tarkoitukseen varat, ja toimikunnan toimenpiteet, sikäli kun ne merkitsevät päätäntävällän käyttämistä, hyväksytään jälkikäteen. Toimikuntien lukumäärä ja tehtävät osoittavat, että ainakin suurissa kaupungeissa joudutaan kunnan varsinaisten hallintoelinten rinnalla turvautumaan mahdollisimman joustaviin organisaatioihin hallinnon tehokkuusvaatimusten toteuttamiseksi.

si. Toimikuntien toiminnan tehostamiseksi olisi kuitenkin kunnallislain ratkaisuvallan siirtämistä koskevia säännöksiä nykyisestään väljennettävä.

Kaupunginhallitus yhtyi lainopillisen osaston lausuntoon ja ilmoitti lähettävänsä lausunnon kunnallislain kokonaisuudistusta valmistelevalle komitealle tiedoksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 257 §).

Kaupungin tiedotustoiminnan tehostamisesta 21.1.1970 tehdyssä vt V. Vennamon ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että mm. sosiaaliturvasäännösten tunteminen ja niiden noudattaminen tuottaa lukuisille henkilöille suuria vaikeuksia. Tietämättömyyden vuoksi voidaan jopa menettää laillisia etuja ja oikeuksia. Asiantilan korjaamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginvaltuusto velvoittaisi kaupunginhallituksen ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin tarpeellisen asiantietouden levittämisen tehostamiseksi kaupungin virastoissa asioivien keskuudessa sekä järjestäisi tärkeimmässä virastoissa ilmaisia neuvoja ja avustajia yleisöä varten. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö mainitsi, että sosiaaliasioiden tiedottamista on haitannut se, ettei kaupungin sosiaalialan virastoilla ole ollut omaa tiedottajaa. Kaupunginkansliaan on kuitenkin syyskuussa 1970 otettu työsuhteeseen tiedotussihteeri, jonka tehtävänä on informoida yleisöä ja julkista sanaa sosiaalialaan kuuluvista asioista. Myös huolto- ja lastensuojeluvirastossa on yleisön neuvontaan erikoistuneet viranhaltijat, joilta voi puhelimitsekin saada tarvittavia tietoja. Sosiaaliasiota koskeva informointi tulee tehostumaan sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriön v. 1970 asettama työryhmä saa keväällä 1971 valmiiksi laatimansa kansantajuisen oppaan sosiaaliturvasta ja siihen läheisesti liittyvästä toiminnasta. Tämä opaskirja tullaan lähettämään jokaiseen talouteen. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 254 §).

Kaupunkilaisia palvelevan neuvonnan ja tiedotustoiminnan kehittämisestä tekemässään aloitteessa ehdottivat vt Peltola ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin yksityistä kaupunkilaista palvelevan neuvonnan ja tiedotuksen kehittämiseksi erityisen neuvontatoiminnan puitteissa. Aloitetta perusteltiin sillä, että kaupungin toiminta on laajentunut niin, että helsinkiläisetkään eivät tunne kuntansa kaikkia palveluksia. Varsinkin heikommassa asemassa olevat: vanhukset, kaupunkiin hiljattain muuttaneet, nuoret, varattomat tai sairaat saattavat usein jäädä ilman kaupungin tarjoamia etuja, koska he eivät osaa niitä etsiä tai kääntyä oikean viranomaisen puoleen. Osa epäkohdista voitaisiin poistaa tiedotusta parantamalla. Tavallinen kuntalainen tarvitsee oman tiedotuksensa, jota varten kaupungilla tulisi olla neuvontapisteitä eri puolilla kaupunkia yleisten kulkureittien solmukohdissa sekä yleinen neuvontapuhelin. Neuvonnan tulisi toimia myös yleisenä valitusten kirjaajana. Valitusten perusteella voitaisiin eri viranomaisten palvelua jatkuvasti kehittää sitä tarvitsevien kuntalaisten auttamiseksi.

Kaupunginkanslian tiedotuspäällikön ilmoituksen mukaan lähetetään valtuuston, kaupunginhallituksen ja eräiden tärkeimpien lautakuntien esityslistat julkisen sanan käyttöön ennen kokousta. Kokousten jälkeen annetaan julkiselle sanalle puhelimitse tiedot tehdyistä päätöksistä. Tiedotustoimisto lähettää julkiselle sanalle »Helsingin kaupunki tiedottaa» -otsikoituja valmiita uutisia ja tiedotuksia. Näitä lähetettiin v. 1969 yht. 144. Lisäksi järjestetään julkiselle sanalle tärkeimmistä asioista tiedotustilaisuuksia, joita v. 1969 järjestettiin 34. Vastineita lehdistölle annettiin vastaavana aikana 56. Kaupungin eri toimintoja valaisevaa kirjallista aineistoa jaettiin em. vuonna yhteensä n. 5 000 julkaisua kotimaassa. Helsinki-päivänä on kaupungin elinten informoimiseksi järjestetty yleisöä varten toivomuspostila-

tikkoja. Toivomuskirjeitä tuli v. 1970 yht. yli 600 ja toivomuksien määrä oli n. 3 000. Toivomuskirjeet on jaettu ao. virastoille ja laitoksille, jotka ovat vastanneet useimmille kirjoittajille ja eräitä toivomuksia on voitu toteuttaa. Kaupunginkanslian tiedotushenkilökunnan lisäksi on eräillä virastoilla oma tiedottajansa (liikennelaitos, sähkölaitos, metrotoimisto, kaupunkisuunnitteluvirasto ja terveydenhoitovirasto), jotka välittävät julkiselle sanalle tietoja omien laitostensa asioista. Kaupungin tiedotustoiminta kohdistuu siis joko julkisen sanan välityksellä tai suoraan kaupunkilaisiin, mutta eräitä tiedotustoiminnan muotoja voitaisiin kuitenkin melkoisesti tehostaa. Tiedotustoimisto toimenpani v. 1969 gallup-tutkimuksen siitä, kutka kokevat Helsingin kotipaikkakunnakseen. Tällöin todettiin, että 73 % otannassa mukana olleista mainitsi Helsingin paikkakuntana, jossa he mieluummin asuvat. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 253 §).

Kaupungin tiedotuksia sisältävän aikakauslehden julkaisemisesta tekivät vt Turtiainen ym. aloitteen v. 1967 esittäen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin kaikille ruokakunnille ilmaiseksi jaettavan, kaupungin tiedotuksia sisältävän aikakauslehden julkaisemiseksi, koska on todettu, että Helsingin kaupungin asukkaat eivät saa riittävästi tietoja kaupungin hallintoa askarruttavista kysymyksistä ja tehdyistä ratkaisuista eikä kaikista niistä palveluksista, joita kaupunki asukkaalleen tarjoaa esim. sairaanhoidon alalla. Kaupunginhallitus viittasi tiedotuspäällikön lausuntoon vt Heikkosen ym. aloitteen johdosta, joka koski kaupungin asukkaiden sekä suunnittelijoiden ja hallintokuntien keskinäisen tiedotustoiminnan tehostamista ja totesi, että valtuusto katsoi 23.1.1963 käsitellessään vt Haran ym. vastaavaa aloitetta, ettei ainaakaan siinä vaiheessa ollut syytä varsinaisen kunnallisen tiedotuslehden perustamiseen. Kaupunginhallitus oli edelleenkin samaa

1. Kaupunginvaltuusto

mieltä, mutta oli kaupunkilaisiin kohdistuvaa tiedotustoimintaa kuitenkin pyrittävä edelleen kehittämään. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (7.4. 255 §).

Kansanäänestyksen toimittamisesta Helsingissä tärkeimmissä ja huomattavia kustannuksia koskevissa asioissa tekivät vt Veikko Vennamo ym. v. 1969 aloitteen, jossa todettiin kaupunginvaltuuston joutuvan tekemään useita kauaskantoisia ja kaupunkilaisten elämään suuresti vaikuttavia sekä huomattavia kustannuksia vaativia ratkaisuja. Kuitenkin oli todettavissa, että valtuusto oli suurkaupunkien tapaan etäännytynyt kaupunkilaisista niin, ettei ollut varmaa, että valtuuston ratkaisu vastaa kaupunkilaisten yleistä mielipidettä. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin kansanäänestyksen toimittamiseksi Helsingin kaupungissa kaikissa tärkeimmissä ja huomattavia kustannuksia vaativissa asioissa, jolloin kaikkien 18 v täyttäneiden tulisi voida osallistua äänestykseen.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, ettei voimassa olevassa kunnallislaissa ole kansanäänestystä koskevia määräyksiä. Valtiollisissa puitteissa toimeenpantiin v. 1931 tähän asti ainoa Suomessa suoritettu kansanäänestys neuvoa antavana äänestyksenä. Kansanäänestyksen tapaista mielipidetutkimusta oli käytetty mm. kuntien yhdistämisasiassa. Nämä tutkimukset eivät kuitenkaan olleet päättäviä elimiä sitovia. Valtioneuvosto asetti v. 1968 komitean laatimaan ehdotuksen yleistä kunnallishallintoa koskevan lainsäädännön tarkistamisesta ja komitea tulisi tutkimaan myös kunnallisen kansanäänestyksen käyttöön ottamista. Eduskunta hylkäsi toukokuussa 1969 kansanedustaja Veikko Saarron ym. tekemän kunnallista kansanäänestystä koskevan toivomusaloitteen.

Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin lienee syytä odottaa em. komitean työn päättymistä. Neuvoa-antavan kansanäänestyksen

toimittaminen on nykyisinkin mahdollista ja sellaisen toimittamista voidaan harkita, milloin siihen katsotaan olevan aihetta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.5. 317 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Avoinna olleeseen 30. pl:n revisorin virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla kauppat. maist. Vesa Ikäheimo (1.9. 497 §).

Revisori Niilo Puistolle myönnettiin hänen anomansa ero virastaan 15.7.1971 lukien (21.4 269 §).

Kaupungin v:n 1970 tilien tarkastus. Aikaisempaa menettelyä noudattaen v:n 1970 tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoksiin. Heidän puheenjohtajanaan toimi kauppat.maist. Kurt Hjelt, varapuheenjohtajana työnjoht. Karl Andersson ja sihteerinä varat. Veikko Kanerva. Suoritettuaan tavanmukaiset tarkastukset virastoissa, laitoksissa ym. vuositilintarkastajat kiinnittivät lausunnossaan huomiota mm. seuraaviin seikkoihin: työturvallisuustoiminnan tehostamiseen sen kannattavuuden vuoksi; matkailijoiden käyttöön varattujen yleisökäymälöiden vähäiseen määrään ja heikkoon tasoon; sen rajankäyntitoimituksen viivästymiseen, joka oli pantu vireille v. 1954 rajan määräämiseksi aavaa merta vastaan Lauttasaaren, Töölön, Laajasalon, Santahaminan ja Liivasaarten kylien osalta; maistraatin arkiston heikkoon paloturvallisuuteen ja arvokkaiden asiakirjojen mikrofilmauksen laiminlyömiseen; ATK-toiminnan kokonaissuunnittelun puuttumiseen; Röykän sairaalan rakennusten huonoon kuntoon; lastenhuoltolaitosten hoitopäiväkustannuksiin ja toiminnan järjestykseen; lasten ja nuorison lisääntyvään päihdeaineiden käyttöön; Lauttasaaren yhteiskou-

lun ent. koulukiinteistön pitämiseen käyttämättömänä; Finlandia-talon käyttöön konsertti- ja kongressitarkoituksiin; nuorisotoimiston kerhohuoneistojen käytön tehostamiseen ja eräiden aikakauslehtien tilaamiseen nuorisokerhoihin; Oulunkylän urheilupuiston saunittelun; jäteöljyn hävittämiseen ja tätä varten Va-Ho Oy:lle myönnetyn lainan tarkoituksenmukaisuuteen; rakennusviraston moottoriajoneuvokorjaamon rakennuskustannuksiin; katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapitokustannuksiin; viranhaltijoille vuokrattujen autotallipaikkojen vuokrien alhaisuuteen; kaupunkisuunnittelua varten suoritettuihin lukuisiin kalliisiin tutkimuksiin, suunnitelmien toteutusten viivästyttämiseen ja asemakaavoituksen hitaaseen edistymiseen sekä viraston organisaation ja työsuunnittelun tehostamiseen; kevytrakenteisempien varistorakennusten rakentamiseen satamiin, laitoksen teettämien ylitöiden määrään sekä satamarakennusosaston työvoimaan ja sen työllistämiseen talvikautena; Salmisaaren kalliosäiliöiden rakennustöiden viivästyttämiseen ja sen aiheuttamiin menetyksiin; sähkölaitoksen näyttelyssä esiteltävien yksityisten valmistajien ja maahantuojien laitteiden ilmaiseen mainontaan sekä Sähkötaloon rakennettavan edustusaunan tarpeellisuuteen; Kaupungintalon korjaustöiden liian suuriin kustannuksiin; kaupungille kuuluvan osuuden tilittämiseen liikaa kannetuista kunnallisveron ennakosta ja niistä palautuksista, joita ei ole voitu palauttaa veronmaksajille.

Kauppat.maist. Olli Heinonen esitti eriväessä mielipiteessään muutosta urakkatarjoustensa nykyiseen menettelyyn siten, että tarjoustensa, jotka on jätettävä suljetuissa kuorissa, tekijöille annettaisiin mahdollisuus olla läsnä silloin, kun kuoret avataan. Lisäksi hän huomautti Va-Ho Oy:n kirjanpidon eräiden matkakustannuksia koskevien vientien ylimalkaisuudesta. Järjestösiht. Usko Ruuskanen ja tal.hoit. Armas Vinberg katsoivat eriväessä mielipiteessään mm., että siirtomäärä-

rahojen jatkuva tarpeeton kartuttaminen ei ollut kaupungin rahatalouden eikä kuntalaisten etujen mukaista varsinkaan, kun samanaikaisesti jouduttiin siirtämään eräitä tärkeitä investointeja, joilla voitaisiin parantaa terveyden- ja sairaanhoidossa, joukkokuljetusliikenteessä, asuntorakennustoiminnassa ja lasten päivähoitossa vallitsevaa epätydyttävää tilannetta. Kaupunkisuunnittelun osalta eriväen mielipiteen esittäjät katsoivat, että kuntalaisilla tulee olla oikeus saada tietää kunnan asioista jo niiden suunnitteluvaiheessa. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1970 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille v:lta 1970. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: Vahvistaessaan kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupungin v:n 1970 tilinpäätöksen sekä myöntäessään vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille v:lta 1970 kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkisuunnittelua koskevaa tiedotustoimintaa on voimakkaasti tehostettava ja kuntalaisten osallistumisen edellytyksiä jo suunnitelmien valmisteluvaiheessa kaikin puolin parannettava (27.10. 644 §, khn mtö n:o 5 ja 9).

Vuositolintarkastajat. Valtuusto valitsi vuositolintarkastajat ja heidän varamiehensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Vuositolintarkastajat valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin (13.1. 3 §, 24.2. 139 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat 29.3. antaneet kertomuksensa v:lta 1970. Kertomuksessa tehtiin eräitä huomautuksia, joiden johdosta ao. hallintoelimet olivat antaneet kaupunginhallituksen mielestä hyväksyttävät selvitykset. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kertomus antanut aihetta enempään toimenpiteisiin (27.10. 643 §, khn mtö n:o 8).

1. Kaupunginvaltuusto

Merkittiin, että kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat valinneet v:ksi 1971 puheenjohtajakseen teollisuusneuvos Arvo Rissasen ja varapuheenjohtajakseen rak.mest. Fritiof Nordbladin (24.2. 139 §).

Irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat todenneet, että kaupungin irtaimen omaisuuden kirjanpidossa ja hoidossa useita vuosia jatkunut edullinen kehitys on ollut todettavissa myös v:n 1970 aikana. Tarkastajat olivat kuitenkin huomauttaneet, etteivät he olleet saaneet pyytämäänsä selvitystä siitä, miksi kaupunginkanslian henkilöautoja ei ole merkitty kaupungin vaakunakuvalla ja on täten poikettu hyväksytyjen irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden määräyksistä ja miksi päätöksestä ei ole ilmoitettu tarkastajille. Edelleen tarkastajat katsoivat, ettei Taivallahden nuorisokotiin hankitulla moottoriveneellä ollut jatkuvaa ja tarpeellista käyttöä, minkä vuoksi sen hankintaa oli pidettävä tuhlauksena. Kaupunginvaltuusto päätti, ettei kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajain kertomus v:lta 1970 antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että myös kaupunginkanslian henkilöautot varustetaan irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden määräysten mukaisesti kaupungin vaakunakuvalla (27.10. 642 §, khn mtö n:o 7).

Merkittiin, että irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat v:ksi 1971 valinneet puheenjohtajakseen tarkastaja Väinö Tattarin ja varapuheenjohtajakseen sosion. Veijo Pakasen (24.2. 139 §).

Vähäisten saatavien perimättä jättämisestä annettujen määräysten muuttaminen. Valtuusto antoi v. 1962 määräykset vähäisten saatavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä. Kun sanottu päätös rahanarvon heikkenemisen johdosta oli osittain menettänyt merkityksensä, kaupunginvaltuusto päätti revisioviraston esityksestä muuttaa em. päätöstään ja vahvistaa kaupungin vähäisten saatavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä uudet määräykset siten, että perimistoimenpiteisiin ei ryhdytä, jos lasku-

tettu määrä on pienempi kuin 5 mk, tai jos saatavaa tai korkoa jää tulematta vähemmän kuin 5 mk ja että 2 mk:aa pienemmät maksut ja saatavat voidaan jättää laskuttamatta (9.6. 380 §, kunn. as. kok. n:o 89).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin varat. Erkki Hara, valtiot. tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Pentti Kauhanen, piirisiht. Aulis Leppänen, rva Hellä Meltti, varat. Kaarlo Pettinen, dipl. ins. Kari Rahkamo, tied.siht. Reino Tuomi, pankinjoht. Erik Witting, toim.siht. Eila Vuokko ja valtiot.maist. Aarne Välikangas (13.1. 4 §). Kaupunginhallituksen vuosijäsenen tehtävästä vapautusta pyytäneen Tuomen tilalle valittiin 2.9. lukien fil.lis. Aarne Laurila (1.9. 491 §).

Kaupunginhallituksen ohjesäännön muutoksen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 28.12.1970 vahvistanut valtuuston 25.11.1970 päättämät Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 4, 8, 12 ja 13 §:n muutokset (13.1. 15 §, v:n 1970 kunn.as.kok. n:o 180).

Kaupunginhallituksen johtosäännön muutos. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 3 §:n. Muutos koski henkilöasioita ja sosiaalitoimintaa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtäviä (9.6. 411 §, kunn. as. kok. n:o 90).

Kaupunginjohtajat. Valtuusto myönsi ylipormestari Teuvo Auralle palkatonta virkavapautta kaupunginjohtajan virasta pääministerinä toimimista varten 11.11.1971 lukien 15.2.1972 saakka, kuitenkin kauintaan niin pitkäksi ajaksi kuin pääministerin tehtävien hoitaminen kestää ja siten, että hän virkavapauden aikana osallistuu valtuuston talousarviokokouksiin sekä toimii puheenjohtajana kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston kokouksissa (10.11. 679 §).

Kaupunginkansliaan päätettiin 1.4.1971 lukien perustaa kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen osa-aikainen virka, josta maksetaan puolet 14. pl:n mukaisesta palkasta. Tarkoitukseen myönnettiin 4 657 mk. Virkaan valittiin merkon. Kauko Salmela tavanmukaisilla ehdoilla (24.2. 152 §, 23.6. 428 §).

Muiden pääkaupunkien tärkeiden päätösten jatkuvasta seuraamisesta sekä niiden tiedottamisesta viranhaltijoille ja luottamusmiehille tekivät vt Rahkamo ym. aloitteen v. 1969. Siinä todettiin, että Pohjoismaiden välillä on yhteistoimintaa ja säännöllistä kanssakäymistä, missä yhteyksissä on todettu pääkaupunkien ongelmien olevan usein samanlaisia. Tutkimuksia suoritetaan ja komiteoita toimii yhtäaikaaisesti eri kaupungeissa pohtimassa samoja ongelmia. Kuitenkin tiedetään hyvin vähän siitä, miten vastaava kysymys naapurimaissa on ratkaistu. Sen vuoksi tulisi enemmän pohtia tärkeitä kysymyksiä yhdessä naapurimaitten kanssa, tietää, mitä päätöksiä asioista on tehty ja mitkä ratkaisut ovat osoittautuneet virheellisiksi. Kaupunginkanslian henkilökuntaan pitäisi kuulua henkilön, jonka tehtävänä olisi seurata ja koota naapurimaiden pääkaupunkien hallintoelimiä tärkeiden kysymysten käsittelyjä ja ratkaisuja. Kaupunginhallitus mainitsi, että Hässelby-säätiön toimesta on järjestetty ja jatkuvasti järjestetään esitelmä- ym. tilaisuuksia Pohjoismaiden pääkaupunkien luottamus- ja virkamiehille monista ajankohtaisista kysymyksistä. Tällöin on myös ollut mahdollisuus vaihtaa mielipiteitä eri maissa noudatetuista järjestelmistä. Virastot ja laitokset sekä komiteat ja toimikunnat kääntyvät myös useasti erityisasiossa suoraan tiedusteluillaan ao. pääkaupunkien vastaavien elinten puoleen. Erilaisten asiantuntijaryhmien vierailut auttavat myös vaihtamaan tietoja ja kokemuksia. Kaupunginkansliasta käsin seurataan lisäksi eräissä Pohjoismaiden pääkaupungeissa ilmestyvien sanomalehtien välityksellä kunnallisia asioita koskevia artikkeleita ja Tukholman valtuuston asiakir-

joja sekä saatetaan ne ao. henkilöiden tietoon. Tätä toimintaa pyritään jatkuvasti kehittämään. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 256 §).

M u u y l e i n e n k u n n a l l i s h a l l i n t o

Hankintatoimisto. Kertomusvuoden aikana tapahtuvien eräiden virastotilajärjestelyjen takia suoritettavia kalustonhankintoja varten kaupunginvaltuusto myönsi yleisistä käyttövaroistaan 400 000 mk (23.6. 456 §).

Rahatoimistoon päätettiin perustaa 1.1.1972 lukien 19. pl:aan kuuluva arkistonhoitajan virka (9.6. 384 §).

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttaminen. Valtuuston v. 1954 hyväksyttyä Helsingin kaupungin leskieläke- ja kasvatuseräpäätöksen kaupunginvaltuusto samalla kehotti kassaa muuttamaan sääntöjään siten, että siitä muodostui suljettu kassa, johon ei hyväksytty uusia jäseniä. Helsingin kaupungin uutta perhe-eläkejärjestelmää sovellettiin kassan jäseniin ja heidän oikeudenomistajiinsa tämän jälkeen vain siinä tapauksessa, että kassan jäsenyyteen perustuva eläkeoikeus oli heidän osaltaan lakanut olemasta voimassa. Kassan sääntöihin lisätyn kohdan mukaan kassan hallitus veloitettiin, jos se havaitsi kuolleen jäsenen jälkeen kassan sääntöjen mukaan määräytyvän eläkkeen siihen oikeutetuille henkilöille leskieläke- ja kasvatuseräpäätöksen mukaista eläkettä ilmeisesti epäedullisemmaksi, toteamaan kassan jäsenyyteen perustuvan eläkeoikeuden lakanneen olemasta voimassa. Näissä tapauksissa eläke myönnettiin kaupungin em. sääntöjen mukaan. Uuteen kunnalliseen eläkelakiin perustuvan keskitetyn kunnallisen eläke- ja perhe-eläkejärjestelmän tultua voimaan on kunnallinen eläkelaitos omaksunut kannan, että leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet on siltä osin, kuin ne on rahoitettu kaupungin varoilla ja avustuk-

1. Kaupunginvaltuusto

silla, rinnastettavissa Helsingin kaupungin jäsenyhteisönä myöntämiin eläkkeisiin. Jos siis kassan jäsen on valinnut uuden kunnallisen eläkejärjestelmän, kassan hallitus joutuu eläketapahtuman sattuesssa myöntämään eläkkeen kassan sääntöjen mukaan, mutta kunnallinen eläkelaitos myöntäessään perhe-eläkkeen pidättää kassan myöntämän eläkkeen pientä murto-osaa lukuun ottamatta. Nykyinen järjestelmä aiheuttaa kaupungille tuntuvan taloudellisen menetyksen, koska kunnallinen eläkelaitos ei hyvitä kaupunkia pidättämillään eläkemäärillä, vaan siirtää saamansa varat eläkelaitoksen eli kaikkien jäsenyhteisöjen hyväksi. Järjestelmä aiheuttaa myös paljon turhaa työtä ja tarpeettomia kustannuksia. Rahanarvossa tapahtuneiden muutosten takia olisi myös jäsenmaksujen perimisestä luovuttava. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 4 §:ään uuden kohdan, joka koski kuolleen jäsenen jälkeen maksettavaa eläkettä, sekä uuden 16a §:n, joka koski jäsenmaksujen perimistä ja jäsenen oikeutta siirtyä korkeampaan eläkeluokkaan. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa leski- ja orpoeläkekassalle, että kaupunki on periaatteessa valmis omasta puolestaan, edellyttäen että eläkekassan vuosikokous sekä sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyvät eläkekassan lopettamisen, ottamaan vastaan eläkekassan omaisuuden ja vastaamaan eläkekassan kaikista velvoitteista. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti päätöksen 27.9. 1971 (7.4. 250 §, kunn. as. kok. n:o 134).

Verotustoimi. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa verohallitukselle, ettei sillä ollut huomauttamista verolautakunnan ja tutkijalautakunnan kokoonpanoon ehdotetuista muutoksista (1.9. 494 §, 15.12. 769—771 §).

Viranhaltijainjatyöntekijäin palkka-, työjärjestely ym. kysymykset

Viranhaltijain palkkojen ns. kuoppatarkistukset. Kunnallisen virkaehtosopimuslain ja siihen liittyvän muun lainsäädännön tultua voimaan 1.12.1970 ei kaupungin omien viranomaisten toimenpitein ollut enää mahdollista saattaa loppuun jo pitkään vireillä ollutta viranhaltijain ym. palkkausten tarkistusta. Kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta annetun lain 1 §:n mukaan kunnallisen sopimusvaltuuskunnan tehtävänä on mm. neuvotella ja sopia kuntien puolesta kunnallisten viranhaltijain palkkauksesta. Neuvottelut aloitettiin marraskuussa ja kaupungin viranomaisien kanssa päästiin sopimukseen 13.12.1970. Viranhaltijajärjestöjen hyväksyminen saatiin 14.12.1970, jolloin kunnallinen sopimusvaltuuskunta myös puolestaan hyväksyi neuvottelutuloksen. Tämän virkaehtosopimuksen mukaan palkkaluokkien tarkistus kohdistui 4 776 virkaan. Tarkistus oli yhden palkkaluokan suuruinen, lukuun ottamatta 123 virkaa, joiden kohdalla tarkistus oli kahden palkkaluokan suuruinen. Tarkistuksen suuruus v:n 1971 talousarvion mukaisesta palkkasummasta oli 1.42 % eli n. 3.5 mmk. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston 23.12. 1970 päivätyn, Helsingin kaupungin eräiden virkojen ym. palkkaluokkiin sijoittelua 1.1.1971 alkaen koskevista tarkistuksista (kuoppatarkistukset) laatiman kirjeen sekä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan 23.12. 1970 Akavan, Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton sekä Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto - Virkamiesjärjestöt -nimisen yhdistyksen kanssa tekemän virkaehtosopimuksen tiedoksi sekä muuttaa sanotun virkaehtosopimuksen 1 §:n 3 kohdan mukaisesti Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 mom:n 1.1.1971 alkaen. Muutos koski laitoksen viranhaltijain työ-

aikaa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti virkaehtosopimuksen 1 §:n 4 kohdan mukaisesti niiden toimihenkilöiden osalta, joiden palkkaus määräytyy kiinteästi viranhaltijain palkkataulukon mukaisesti, tarkistaa vastaavasti myös sellaisen toimihenkilön palkkausta, jonka tointa vastaava vakinainen tai tilapäinen virka on tarkistettu palkkaluokissa virkaehtosopimuksen 1—3 kohdan perusteella (13.1. 30 §, v:n 1970 kunn. as. kok. n:o 123, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 6, 10).

Palkkaluokkatarkistus virkaehtosopimuksen tarkoittaman ns. järjestelyvaran puitteissa. 14.1.1971 allekirjoitetun kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 3 yksinomaan kaupunkeja ja kauppaloita koskevien palkkaluokkien tarkistusten osalta sovittiin, että kaupungeissa ja kauppaloissa sekä Helsingin maalaiskunnassa sovitaan paikallisesti viranhaltijain palkkaluokkien tarkistamisesta 0.2 %:n suuruisella, v:n 1969 tilinpäätöksestä laskettavalla viranhaltijain palkkasummalla, jota korotetaan 5 %:lla. Sopimukseen sisältyi eräitä rajoituksia. Virastoilta ja laitoksilta saatujen sekä sopijapuolina toimivien järjestöjen tekemien esitysten perusteella palkkalautakunnan toimistossa laadittiin yhteenveto, joka käsitti kaikkiaan n. 2 800 virkaa. Tämän jälkeen kaupungin neuvottelijat laativat ensimmäisen luonnoksen virkojen palkkaluokkatarkistuksiksi. Varsin vaikeaksi muodostuneissa neuvotteluissa päädyttiin 31.5. tilanteeseen, jossa todettiin, että asiaa ei saataisi ratkaistuksi määräajassa. Neuvottelut olivat katkenneet lähinnä KTV:n lisävaatimusten johdosta. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitettua, että sopimukseen voitiin pyrkiä vielä virkaehtosopimuksessa sovitun ajan jälkeenkin ja KTV:n esityksestä aloitettiin neuvottelut uudelleen 4.6.1971. Tällöin päädyttiinkin neuvottelutulokseen, jonka kaikki sopijapuolet hyväksyivät. Neuvottelutulos sisälsi luettelot A ja B, joista A käsitti 1 010 virkaa; niistä aiheutuneet kustannukset vastasivat järjestelyvara. Luettelo B sisälsi sellaiset virat, joiden

palkkaluokkatarkistuksella ei ollut kustannusvaikutusta ja se käsitti 751 virkaa. Kunkin viran palkkaluokan tarkistukseen oli käytetty yhden palkkaluokan suuruista korotusta. Tähän tarkistukseen kuuluivat myös terveydenhoitoviraston alaisten kasvatusneuvoloiden eräiden psykiatrin virkojen palkkojen tarkistukset. Palkkalautakunta hyväksyi 4.6.1971 saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 3 tarkoittaman 0.2 %:n järjestelyvaran puitteissa paikallisesti sovittavasta virkojen palkkaluokkatarkistuksesta tehdään Akaavan, Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton (KTV) ja TVK:n virkamiesjärjestöt TVK-V:n kanssa yksimielisen neuvottelutuloksen mukainen virkaehtosopimus (23.6. 449 §, khn mtö n:o 3, kunn. as. kok. n:o 10).

Toimistotyötä tekevien viran- ja toimenhaltijain virkanimikkeissä, palkkauksessa ja pätevyysvaatimuksissa esiintyvien puutteellisuksien korjaamisesta 10.12.1969 tekemässään aloitteessa vt Katajavuori ym. totesivat mm., että toimistotyötä tekevien työn laatu ja laajuus eivät kaupungilla ole aina oikeassa suhteessa palkkaukseen. Virkanimikkeistö ei useinkaan anna oikeata kuvaa työn laadusta. Asiaa tutkittaessa on todettu, että kaupungin palveluksessa on samoilla virkanimikkeillä varustettuja virkoja ja toimia kuin valtiollakin ja näiden virkojen työn laatu ja laajuus on sama, jopa usein monipuolisempi ja työmäärältään suurempi kuin valtiolla, jossa vastaavat virat on pätevyysvaatimuksiltaan määritelty akateemiseksi ja useita palkkaluokkia korkeammiksi. Kaupungin ylimpiin virkoihin on pätevyysvaatimuksena yleensä akateeminen loppututkinto, mutta sen jälkeen tulee palkkaluokissa pitkä tyhjio ja sen jälkeen seuraa virkoja, joissa voi olla vaatimuksena vaihtoehtoisesti kunnallishallinnollisten kurssien ohella jokin ns. alempi korkeakoulututkinto tai ei mitään. Kaupunki on

1. Kaupunginvaltuusto

pyrkinyt sijoittamaan toimistotyötä tekeviä viranhaltijoitaan 7–8. palkkaluokkaan ja karttanut tehtävien mukaisia virkanimikkeitä. Maamme muissa kaupungeissa alin vakinaisen toimistoapulaisen palkkaus on yleensä 9. tai 10. pl:n mukainen. Suurin on jälkeensä jääneisyys kuitenkin verrattaessa toimistohenkilökunnan palkkausta tuntipalkkaisten ansiotasoon. Kuukausipalkkaisia työntekijöitä on n. 20 000 ja näiden keskimääräinen kuukausipalkka, kolme ikälisää mukaanluetuna on n. 12. pl:n mukainen. Tuntipalkkaisia työntekijöitä on n. 6 500 ja ansiotaso n. 14. pl:n mukainen. Yli 70 % tuntipalkkaisista saa urakkapalkkaa ym. palkanlisää, jotka tuntuvasti ylittävät viranhaltijain ikälisät. Yli 70 % tuntipalkkaisista on A- ja B-ryhmissä eli ammattitöitä tekeviä ansaiten keskimäärin 16. pl:n mukaisen kuukausiansion säännöllisenä työaikana. Tuntipalkkaisista työntekijöistä saa 65 % ilman ylityötä 13. pl:n mukaisen ansion ja 10 % yli 20. pl:n mukaisen ansion. Viranhaltijoista ja toimihenkilöistä vain n. 20 % saa yli 13. pl:n ja n. 7 % yli 20. pl:n mukaisen ansion.

Toimistotyötä tekevien virkanimikkeissä esiintyvän kirjavuuden ja palkkauksen jälkeensä jääneisyyden poistamiseksi sekä pätevyysvaatimusten määrittelemiseksi tulisi suorittaa kiireellinen tutkimus. Tämä tutkimus ei kuitenkaan saisi olla esteenä palkkojen korjauksiin tutkimuksen aikana, kuten tapahtui pätevyysluokituskomitean suorittaessa työtään. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin suorittamaan kiireellinen tutkimus toimistotyötä tekevien viran- ja toimenhaltijain virkanimikkeissä, palkkauksessa ja pätevyysvaatimuksissa esiintyvien puutteellisuuksien korjaamiseksi. Tällöin olisi 1) 6. ja 7. pl:t korotettava 8. pl:ksi ja nykyinen 8. pl 9. pl:ksi. 2) Virkoja palkkaluokkiin järjestettäessä olisi yleensä seurattava kuntien ja valtion samanimikkeisiä virkoja työn vastuun, laadun ja laajuuden huomioon ottaen. 3) Pätevyystason noustessa olisi pyrittävä määrittelemään

myös pätevyysvaatimukset kohdan 2 vertailun perusteella.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan on kunnallinen sopimusvaltuuskunta Helsingin kaupungin virkojen sijoitteluja ja viranhaltijoiden ym. palkkojen tarkistusta koskevassa, ao. järjestöjen kanssa 23.12.1970 tekemässään virkaehtosopimuksessa, joka käsitti 4 776 viranhaltijan palkkojen tarkistuksen, suorittanut suuren joukon aloitteen tekijäin tarkoittamia palkkojen ja virkanimikkeiden tarkistuksia, jotka tulivat voimaan 1.1.1971 lukien. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ratkaisu merkittiin tiedoksi 13.1.1971. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.1. 74 §).

Virkanimityksissä noudatettavista periaatteista tekivät vt Witting ym. 10.2.1971 väliskysymyksen, jossa todettiin, että kunnallislaki ei sisällä mitään säännöstä siitä, mitä on otettava huomioon kunnallisia virkoja täytettäessä. Tästä on tehty se johtopäätös, että kunnallisilla viranomaisilla on hyvin pitkälle ulottuva harkintaoikeus, kun on kysymys virkojen täyttämisestä. On myös esitetty, että tämä harkintaoikeus johtuu kunnallisesta itsehallinnosta ja että se siten nauttii perustuslain suojaa. Kysymys on siitä, onko kunnallisilla viranomaisilla lailla vahvistettujen yleisten ylennysperusteiden puuttuessa oikeus asettaa puolueisiin kuulumiselle tai muille poliittisille näkökohdille ratkaiseva merkitys virkoja täytettäessä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi muutama vuosi takaperin kahdessa tapauksessa valitukset, jotka oli tehty virkoihin valitsemisesta, koska sen mielestä ei ollut esitetty todistusta siitä, että virkoihin valittujen puoluekanta tai puoluejäsennys olisi ratkaissut lopputuloksen. Perusteluista ilmeni kuitenkin, että korkein hallinto-oikeus olisi katsonut lainvastaiseksi, jos ko. virkoihin nimittämiset olisi ratkaistu puoluepoliittisin perustein. Tämän perusteella sisältää kunnalliseen virkaan valitseminen voimassa olevan vapaan harkintaoikeuden vää-

rinkäytön, jos asia on ratkaistu puoluenäkökohtien perusteella. Ruotsalainen valtuustoryhmä katsoi, että taidon, kyvyn ja koetellun kansalaiskunnan tulee olla yleisenä yleensiperusteena kaupungin virkoja täytettäessä, vaikkei laki nimenomaan velvoitakaan ottamaan huomioon näitä perusteita. Välikysymysentekijät tiedustelivat: 1. yhtykö kaupunginhallitus välikysymyksessä esitettyihin näkökohtiin sekä 2. tuleeko kaupunginhallitus omalta osaltaan kunnioittamaan näitä periaatteita omassa virkanimityspoliitikassaan ja valtuustolle tehtävissä viranhaltijoiden vaalia koskevilla esityksissään.

Kaupunginhallitus yhtyi välikysymyksen perusteluissa esitettyyn periaatteeseen siten, että koulutuksellisen pätevyyden ja virassa saadun kokemuksen sekä muiden ansioiden lisäksi on kiinnitettävä huomiota a.o. henkilön sopivuuteen kulloinkin täytettävänä olevaan virkaan. Kaupunginhallitus onkin omalta osaltaan pyrkinyt johdonmukaisesti noudattamaan tätä periaatetta ottaen huomioon luottamusmiesten kannanotot. Välikysymyksessä mainittujen, v. 1970 tapahtuneiden virkojen täyttämisen osalta kaupunginhallitus totesi noudattaneensa lautakuntien tekemiä esityksiä. Virkojen täyttämisestä valtuustolle 1.1.1970–10.2.1971 tehdyt kaupunginhallituksen esitykset ovat olleet lautakuntien ehdotuksen mukaisia ja valtuusto on kaikissa näissä tapauksissa hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen. Mitään kahden tai kolmen valtuustoryhmän välisiä sopimuksia virkojen jakamisesta näiden kesken ei ole tehty. Lauta- ja johtokunnille antamissaan ohjeissa kaupunginhallitus on korostanut, että virkoja täytettäessä ja muutenkin henkilöitä kaupungin palvelukseen otettaessa on kiinnitettävä huomiota hakijoiden pätevyyteen ja sopivuuteen kulloinkin kyseessä olevaan tehtävään. Järjestelytoimiston mielestä eläkkeellä olevia hakijoita olisi valittava kaupungin virkoihin ja toimiin vain, jos he ovat selvästi kansahakijoitaan soveliaampia. Välikysymyksen käsittelemisen osalta kaupunginhallitus viit-

tasi kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 mom:iin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (10.3.195 §).

Työehtosopimukset. Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan selostus kaupunkien ja kauppala-ain tuntipalkkaisten työntekijäin uudesta työehtosopimuksesta. Tämä työehtosopimus on ensimmäinen kunnallisista työehtosopimuksista annetussa laissa (670/70) säädettyssä järjestyksessä tehty työehtosopimus, joka koskee kaikkia kaupunkien ja kauppala-ain palveluksessa olevia tunti- ja urakkapalkkaisia työntekijöitä (Maarianhaminaa lukuun ottamatta). Työehtosopimuslain (436/46) 4 §:n perusteella em. työehtosopimukseen sidottuja ovat:

1) työehtosopimukseen osalliset, joita ovat Kunnallinen sopimusvaltuuskunta sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto (KTV),

2) ne rekisteröidyt yhdistykset, jotka yhdessä tai useammassa asteessa ovat KTV:n alayhdistyksiä,

3) kaupungit ja kauppalat samoin kuin

4) ne työntekijät, jotka ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten jäseniä.

Tärkeimmät muutokset edelliseen työehtosopimukseen verrattuna koskevat irtisanomisaikaa, eroamisikää, työaikajärjestelyjä kunnallisissa oppilaitoksissa, erillisen 50 %:n suuruisen korvauksen maksamista pääsiäislauantailta sekä juhannus- ja jouluaatolta, vähimmäispalkkaa, huomattavasti työkykyä menettäneen työntekijän palkkaa, palkanlaskenta-aikaa, palkan maksusta sopimista, työehtosopimuksen tulkintariitojen neuvottelujärjestystä samoin kuin hyvityssakkoja työehtosopimuksen tahallisesta rikkomisesta. Työehtosopimusta sovelletaan 1.1.1971 lukien ja sen voimassaoloaika päättyy 31.3.1972, irtisanomisaika 3 kk. Allekirjoituspöytäkirjaan liittyy määräys, että 31.12.1970 voimassa olleet kaupungin työntekijäin muut etuudet, mikäli ne ovat työehtosopimuksen vähimmäisehtoja paremmat,

1. Kaupunginvaltuusto

säilytetään sellaisinaan. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan tullaan paikalliset työehtosopimukset tekemään yleisen työehtosopimuksen perusteella. Helsingin osalta neuvottelut oli jo käyty ja sopimusehdotus saatettu sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (10.2. 111 §, kunn. as. kok. n:o 3).

Satamajäänmurtaajien laivanpäällystön, konepäällystön ja miehistön työehtosopimusten solmimista koskeva kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunkien satamajäänmurtaajien laivanpäällystää, konepäällystää ja miehistöä koskevat työehtosopimukset oli sanottu irti päättymään 31.1.1971. Neuvottelut uusista sopimuksista käynnistettiin välittömästi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston edustajien sekä Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimiesunionin kesken. Neuvottelutuloksen saavuttamisen jälkeen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan kaupunkijaosto hyväksyi säädetyssä järjestyksessä tehdyt työehtosopimukset 9.2.1971 ja ne allekirjoitettiin 3.3.1971. Sopimukset tulivat voimaan 1.2.1971 lukien. Tammikuun jääminen sopimuskauden ulkopuolelle päätettiin korvata suorittamalla helmikuun aikana ansaitun palkan lisäksi erillinen 8 %:n suuruisen lisä. Työehtosopimukset sisälsivät eräitä muutoksia ja uusia määräyksiä (5.5. 307 §).

Kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisen eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määräajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa eläketarkistusjärjestelmistä 27.5.1970 tekemänsä päätöksen 13. kohdan ensimmäisen kappaleen sanamuodon, joka koski eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määräajan pidentämistä 31.3.1971 saakka (13.1. 29 §, kunn. as. kok. n:o 5).

Työsopimussuhteessa olevien eläkesäännön 23 §:n kumoaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kumota ko. eläkesäännön 23 §:n. Pykälään sisältyi määräys työkirjan pitämisestä; sen katsottiin aiheuttavan kaupungille

tarpeettomia kustannuksia (24.2. 159 §, kunn. as. kok. n:o 44).

Ylimääräisten eläkkeiden sekä leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että ns. uuteen tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet samoin kuin leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain mukaisten palkkojen ja eläkkeiden tarkistamista varten vahvistettavan indeksin mukaisesti sekä että ns. vanhaan tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet sekä niihin sidotut leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan viranhaltijain palkkojen nousua vastaavasti (7.4. 251 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää ylimääräisen eläkkeen 100 vuotta täyttäneelle leskirva Maria Abrahamssonille 23.6.1971 lukien, eläkkeen suuruus oli 161.90 mk/kk siihen kulloinkin tulevine korotuksineen (26.5. 357 §) ja metsäteknikko Martti Lappalaiselle 411 mk:n suuruisen eläkkeen kuukaudelta 1.11.1970 alkaen (24.3. 230 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voitavansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen myöntämistä koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet rva Helmi Lahdenperä ja lääket. lis. Alma Talvitie (10.3. 192 §) sekä leskirva Lempi Virtanen (9.6. 409 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 10.12.1970 hylännyt sähkölaitoksen ent. työntekijän Ralf Floessellin valituksen, joka koski ylimääräistä eläkettä (10.2. 84 §).

M u u t a s i a t

Kunnallisvaalit. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin v. 1972 toimitettavia kunnallisvaaleja varten 199 äänestysalueeseen (27.10. 647 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistoimintaa koskevan sopimuksen hyväksyminen. Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kunnallisjohtajien 26.3.1970 tekemän ehdotuksen perusteella asetettiin jäsenkuntien tekemien päätösten mukaisesti pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta kehittämään kuntien välistä yhteistoimintaa. Toimikunta oli laatinut ehdotuksen sopimukseksi, jonka nojalla yhteistoimintaa harjoitetaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kanssa seuraavan sopimuksen vapaaehtoisen yhteistyön kehittämisestä:

Yhteistyösopimus

1 §

Sopimuskunnat pyrkivät tarvittaessa yhteistyössä käsittelemään ja hoitamaan kaavoitusta, asuntotuotantoa, alueiden hankintaa, rakentamista, kunnallisteknillisiä töitä, koulutusta ja koulusuunnittelua, terveydenhoitoa, sairaanhoitoa ja sosiaalihuoltoa, liikennesuunnittelua, joukkoliikennettä, vedenhankintaa, pääviemäreiden ja puhdistuslaitosten rakentamista, lietteen käsittelyä, jätteiden hävittämistä, ulkoilu- ja virkistysalueiden järjestämistä ja hoitamista sekä energiahuoltoa koskevia tehtäviä.

Milloin yhteistyön aikaansaaminen on tarpeen jollakin muulla alalla, sopimuskunnat myötävaikuttavat tällaisen toiminnan aloittamiseen.

Yhteistyössä seurataan eri alojen kehitystä, suoritetaan selvityksiä ja tutkimuksia, laaditaan seudun yhteisiä tilastoja, harjoitetaan yhteistä suunnittelua, jaetaan sellaista tietoa, mikä on tarpeen pääkaupunkiseudun tarkoituksenmukaiselle suunnittelulle ja kehittämiselle, sekä hoidetaan yhteistyökysymyksiä valtion viranomaisiin ja muihin ulkopuolisiin nähden.

2 §

Tämä yhteistyösopimus koskee sellaisia toiminta-aloja, jotka ovat yhteisiä vähintään kahdelle sopimuskunnalle.

3 §

Sopimuskunnat pyrkivät neuvotteluilla ja muilla toimenpiteillä vaikuttamaan siihen, että yhteistyön nojalla syntyneet ehdotukset ja suositukset voidaan toteuttaa.

Sopimuskunnat sitoutuvat antamaan toisilleen ja yhteistyötoimikunnalle tietoja ja selvityksiä kunnissa vireillä olevista sellaisista toimenpiteistä, hankkeista ja tutkimuksista, jotka voivat edesauttaa yhteistyötä.

4 §

Yhteistyötä varten on asetettu pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta.

Toimikuntaan, jonka toimikausi on kunnallinen vaalikausi, kuuluu 28 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Toimikuntaan nimeää Helsingin kaupunki 14, Espoon kauppalala 6, Helsingin maalaiskunta 6 ja Kauniaisten kauppalala 2 jäsentä kaikki varajäsenineen.

Toimikunta valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja kolme varapuheenjohtajaa.

Toimikunnan ja sen työvaliokunnan tarkemmasta järjestysmuodosta, tehtävien hoitamisesta ja sen eri elinten ja toimiston toimivallasta ja tehtävistä määrätään toimikunnan hyväksymässä johtosäännössä.

5 §

Sopimuskunnat osallistuvat vuosittain toimikunnan menoihin kunkin kunnan asukaslukujen suhteessa laskettuna edellisen vuoden henkikirjoituksen perusteella. Osuudet suoritetaan tammikuun aikana.

Kukin sopimuskunta vastaa niiden edustajien ja asiantuntijoiden kokouskustannuksista, joita sopimuskunnat ovat nimenneet eri työryhmiin tai tehtäviin.

Toimikunnan lopettaessa toimintansa on toimikunnan varat ja velat jaettava sopimus kuntien kesken sen suhteen mukaan, millä ne ovat ottaneet osaa toimikunnan menoihin sen toiminta-aikana. Jaon suorittaa toimitsija, jonka, jos hänestä ei voida sopia, määrää Suomen Kaupunkiliitto.

Edellisessä momentissa tarkoitetun tapauksen varalta sopimuskumppanit ilmoittavat myötävaikuttavansa siihen, että toimikunnan henkilökunta voidaan sijoittaa jäsenkuntien tehtäviin.

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät

Maistraatissa avoinna olleeseen kunnallisneuvosmiehen virkaan valittiin yhteiskuntat. maist. Seppo Perttula (26.5. 354 §).

Rakennustarkastusvirasto. Valtuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa viraston kahteen 27. pl:aan kuuluvaan insinöörinvirkaan valittujen insinöörien Pertti Linnan ja Pentti Sohlbergin sopimuspalkkaukset 2 595 mk:ksi kuukaudelta 1.6.1971 lukien. Palkkojen maksamiseen päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (27.10. 659 §).

Ulosottovirasto. Ulosottoapulaisten työjärjestyksen muuttamisen takia päätettiin lakauttaa 1.4. lukien viraston verosaatavien osaston yksi avoinna oleva 14. pl:n ulosottoapulaisen virka sekä perustaa osastoon 11. pl:n ulosottoapulaisen virka samasta ajankohdasta lukien (10.3. 190 §).

Raastuvanoikeuden avoinna olleeseen nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin varat. Seppo Vehanen (10.2. 110 §).

Raastuvanoikeuteen päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa 10. pl:n arkistojärjestäjän ja 7. pl:n toimistoapulaisen virat (9.6. 384 §).

Poliisilaitos. Kaupunginvaltuusto myönsi v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuu-

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuskunnalla on kohdaltaan oikeus irtisanota sopimus päättymään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti yhteistyötoimikunnan puheenjohtajalle. Irtisanoutunut kunta on kuitenkin velvollinen suorittamaan koko sen vuoden maksuosuuden, jona irtisanomiskausi päättyy. (9.6. 383 §).

luvista käyttövaroistaan 300 000 mk ja v:n 1970 talousarvion vastaavista määrärahoista 100 000 mk poliisilaitoksen rikososaston ja keskuspoliisiosaston taloissa Aleksanterink. 22–24 ja Sofiank. 4 hallitsemassa huonetiloissa suoritettavan, kiinteistölautakunnan laadittaman perusparannus- ja kunnostustyöohjelman toteuttamista varten (1.9. 523 §).

Asutuslautakunta. (Maatalouslautakunta) Asutuslautakunta totesi, että 27.1.1971 oli annettu laki maatalouslautakunnista. Laki oli tullut voimaan 1.3.1971 ja sillä kamottiin laki asutuslautakunnista. Maatalouslautakunnan tehtävänä on 1) seurata maatilatalouden sekä maatilojen rakenteen kehitystä toimialueellaan ja tehdä niitä koskevia aloitteita ja esityksiä, 2) antaa valtion ja toisten kuntien viranomaisille virka-apua, lausuntoja ja selvityksiä sekä 3) hoitaa muut sen suoritettavaksi säädettyt ja määrättyt tehtävät. Maatalouslautakunnan tulee suorittaa myös ne tehtävät, jotka ennen maatalouslautakunnista annetun lain voimaantuloa oli säädetty tai määrätty asutuslautakunnan suoritettaviksi. Asutuslautakunnista annetun lain mukaan aikoinaan valittu asutuslautakunta toimii edelleen maatalouslautakunnista annetun lain voimaantulosta lukien lautakunnan toimikauden loppuun maatalouslautakuntana.